Ҡырмыҫҡалы районы Һәүәләй филиалының “Бәләкәс” Муниципаль автоном мәктәпкәсә белем биреү учреждениеһы Олокүл ауылының балалар баҡсаһы

Башҡорт фольклор байрамы сценарийы “Өй күтәреү һәм ҡотлау”

/өлкән-әҙерлек төркөмөндә /

Башҡарҙы: Камалова Р. Р. -
юғары квалификацион
категориялы тәрбиәсе

Һәүәләй ауылы * 2022

Сценарий “Өй күтәреү һәм ҡотлау”

/Талғын ғына көй ишетелә. Әбей- Ағинәй менән бабай- Аҡһаҡал инә./

А/һ: Бөгөн өйгә нигеҙ һалып өй күтәрәләр йәштәр.

А/и: Әйе шул. Фатихабыҙҙы бирәйек. Ай афарин, өмәселәр ҙә йыйыла башланы.

/Өмәселәр инә/

А/һ:Әйҙәгеҙ әле Рәүил улым, Гөлназ ҡыҙым, йортоғоҙҙың урынын билдәләйек.

/А/и епкә көмөш йөҙөк тағып өй урынын билдәләй: әгәр урын насар булһа йөҙөк бәүелә, яҡшы булһа - бәүелеүҙән туҡтаған ергә нигеҙ һалалар./

А/и: Бына ошо ергә аҡ таш- нигеҙ ташы һалайыҡ. Быляҡшы урын өй һалыу өсөн.

А/һ: Әйҙәгеҙ өмәселәр, дәррәү эшкә тотоноғоҙ. Бөгөн эш күп.

/Билдәренә балта ҡыҫтырған ***өмәселәр бейеү башҡаралар/***

А/һ:Улым */Рәүилгә ҡарап/* бик изге эшкә тотонғанһығыҙ. Эшең уң, ҡул артың еңел булһын. Хәҙер буласаҡ өй урынында доға ҡылайыҡ.

/ ДОҒА ҠЫЛҒАС, ХУЖАБИКӘ ХӘЙЕР ТАРАТА/.

/Өмәселәр ағас әҙерләйҙәр, юналар, әрсейҙәр, бысалар./

Рәүиль: Урамдағы йәш буранан

Аҡ тәңкәләй тап оса

Ҡар яткансы өй һалайыҡ

Тартбысҡыңды, тарт ҡоҙа.

1-се бала: Был донъяла балта тотоп

Тыугандыр ул Линар

Таң атканда, көн батканда

Ҡулында балта була.

2-се бала: Балталарҙың туҡылдауын,

Бысҡыларҙың сыңлауын

Тормош музыкһы итеп

Тыңлайым мин тыңлайым.

3-сө бала: Беләгендә көсө таша

Йөрәгендә дәрт, сәме

Оҫҡон таптар йондоҙ ише

Ауыл күгенең йәме.

А/и: Йә, уландар, нигеҙҙең дүрт мөйөшөнә дүрт тәңкә һалайыҡ.

1-се бала: Донъя ҡотло булһын!

2-се бала: Эсенә тыныслыҡ булһын!

3-сө бала: Таҙалыҡ-иҫәнлек булһын!

4-се бала: Алла рәхмәте яуһын!

/Ҡыҙҙар ҡулдарына ҡымыҙ ҡойолған туҫтаҡтар, һөлгөләр тотоп сығалар, ***өмәселәрҙе һыйлайҙар- бейеү.****/*

/Әбей - күрше инә./

Әбей: “Өй һайлама, күрше һайла” тигән боронғолар. Мин һеҙҙең ут күршегеҙ булам.

Хужабикә: Рәхмәт, күрше инәй. Татыу ғүмер итергә яҙһын.

Әбей: Әйе шулай булһын. Амин!

Бергә: Амин!

Әбей: Тап-топто тапаһаң, ағас эйәһенең рәнйеүе төшә, тиҙәр ине боронғолар.

/Әбей менән хужабикә тап йыя-йыя сығып китәләр/

А/һ: Әйҙәгеҙ өрләк-өрләк күтәрәбеҙ.

/Өй макеты керетелә. Хужабикә өрләк үтәреүселәргә май ҡаптыра, өрләк мөйөштәренә һөртөп, теләк теләй./

Хужабикә: Эшегеҙ уң булһын,

Нигеҙебеҙ ныҡ булһын.

Ҡыуанып-шатланып

Ғүмер итергә булһын!

Рәхмәт, туғандар, ҙур ярҙам күрһәттегеҙ. Бына өй төҙөлөп тә бөттө.

2-се күренеш

/Өй боронса матур итеп йыштырылған/

Ишек ҡағалар

А/и: Был йорттарға инергәме?

Күтәрмәләре күркәм.

Ҡырып йыуған таҡтаһына,

Аяҡ баҫырға ҡурҡам.

А/h: Был йорттарға инергәме?

Тешләшмәйме бейәһе?

Бейәһенән бигерәк тә

Тешләшмәйме эйәһе?

Хужабикә: Әйҙүк, әйҙүк, ҡунаҡтар.

Хужа: Рәхим итегеҙ түрҙән.

/Ҡул биреп һаулыҡ һорашалар. Ҡунаҡтар ултырышалар./

А/h: Яңы өйгә буш ҡул менән килергә ярамай. Ҡустым беҙҙән һеҙгә бер һарыҡ.

Хужа: Рәхмәт, олатай. Имен-аман йәшәргә яҙһын.

1- се ҡунаҡ: Донъяның үҙ яйы бар,
Барлыҡ йәндең өйө бар,
Өйө барҙың һыйы бар
Йырлау өсөн көйө бар.
2- се ҡунаҡ: Хоҙай беҙгә йән биргән,
Йән биргәнгә юн биргән.
Рәхмәт беҙҙең туғанға,
Бик күркәм йорт төҙөгән.

Бергә күмәкләп: Йортта аш-һыу мул булһын,

Бала-сға ун булһын,
Йөҙҙәрегеҙ яҡты булһын,
Эштәрегеҙ уң булһын!
Амин!
Хужабикә: Эйе, рәхмәт.
Хужа: Рәхим итегеҙ, барыһынан да етешегеҙ.
/Күмәкләп **таҡмаҡтар йырлайҙар/**

Хужабикә: Туғандар, рәхмәт барығыҙға ла. Өй төҙөүҙә ҙур ярҙам күрһәттегеҙ.